

telse, jeg omtalte, vilde jeg forelægge den mit Materiale. Den højtærede Konseilspræsident svarede ikke paa min Henvendelse, og jeg nødes da til at forelægge noget af mit Materiale for dette høje Ting for derved at give det høje Ting Lejlighed til at overveje, om det ikke vilde være nødvendigt for dette at tage Initiativet til en Nedsættelse af en saadan parlamentarisk Undersøgelseskommission, som jeg her har omtalt.

Men før jeg gaar ind herpaa, vil jeg gerne henvende nogle Bemærkninger til nogle Enkeltheder i den højtærede Justitsministers Tale i Gaar. Den højtærede Justitsminister endte sin Tale i Aftes der, hvor han begyndte den forleden, nemlig ved at dække sig selv bag en død Mands Minde. Det var den højtærede Justitsminister, der forleden Dag i en vistnok spøgende Tone — jeg kunde ikke opfatte det paa anden Maade — havde spurgt mig, om jeg ikke ønskede nogle flere Breve, og om jeg vilde betale dem. Som man raaber i Skoven faar man Svar. Den Tone, som anslaaes fra Ministerbænken, klinger igen hernede fra Salen. Da Ministeren tilbød mig saadanne Breve for Betaling, svarede jeg: Nu vel, jeg har intet derimod. Jeg ønskede saa nogle Breve, der kunde kaste virkeligt Lys over forskellige af de Affærer, som have været offentlig paatalte og kritiserede. Derunder nævnedes jeg Smørbalancen. Den højtærede Justitsminister kom ind derpaa i Aftes, og i Stedet for at fortsætte i den lidt lette, lidt vittige eller vitsmæssige Tone, hvori han aabenbart talte første Gang, da han gjorde mig dette lidt mærkelige Tilbud om at købe nogle Breve, bliver den højtærede Justitsminister patetisk. Paa dette lette Emne tager han overordentlig massivt. Jeg skal sige til den højtærede Justitsminister, at det klæder ham ikke. Han bliver patetisk, og han siger nogle Ord — og med dem endte han sin Tale i Aftes —, der, hvis de overhovedet skulde have nogen Mening, kun kunde betyde, at hvis jeg angreb den højtærede Justitsministers Forhold til Smørekspportforeningen, maatte jeg ogsaa dermed komme til at angribe min Faders Minde. Nu skal jeg sige til den højtærede Justitsminister, at han har ingen Indflydelse paa mig og kan ikke skræmme mig i mindste Maade til at undlade nogen som helst Kritik, jeg som Folkerepræsentant føler mig forpligtet til at fremsætte af ham, hans Administration og andre offentlige Forhold.

Dernæst vil jeg sige, at hvis Justits-

ministeren lægger noget saadant ind i sine Ord — og jeg synes, at kun dette kan lægges ind i dem, naar der skal være Mening i dem — hugger han fuldstændig ved Siden af. Det er vel de fleste Medlemmer af dette Ting bekendt, at min Fader fra Begyndelsen af Smørekspportforeningens Eksistens var Revisor ved den, medens han senere var Bogholder. Nu har jeg selvfølgelig ikke i mindste Maade villet paastaa eller antyde, at den Balance, der blev indsendt fra Foreningen det første Aar, var urigtig. Nej, Tallene vare selvfølgelig rigtige nok. Min Fader var Revisor og har sat sit Navn under den Revision. Det er ganske rigtigt, men han havde ingen Adgang til at se til Bunds i den forretningsmæssige Ledelse, som udelukkende tilkom Foreningens Formand, nemlig Højesteretssagfører A. Alberti. Denne har det hele Ansvar derfor, og han kan paa ingen Maade skyde Skylden over paa Revisoren fra de første Aar eller paa de senere Aars Bogholder. Hvad jeg siger til, skal jeg sige her i Dag.

Det blev mig blandt andet meddelt forrige Sommer ved en Samtale, jeg havde med forhenværende Gaardejer Dønnergaard, som jeg traf i Seattle i Washington paa min nordamerikanske Rejse, at det, der var galt i Smøreksportforeningens første Leveaar, var, at den forretningsmæssige Ledelse var, hvad jeg vil kalde hasarderet. Der blev købt Smør op om Sommeren, og det blev hengemt for at sælges om Vinteren til de højere Vinterpriser. Det kunde i og for sig være en Spekulation som enhver anden, men den mislykkedes, idet man ikke kunde faa Smørret rettidigt solgt, saa at det hengemte Smør tabte betydeligt i Værdi. Derved fik Smøreksportforeningen fra første Færd et Knæk. Dette fremstillede man ikke for Aktionærerne. Nu skal jeg erkende, at det er vist noget ganske almindeligt i unge Forretninger, at man, naar man har saadanne Uheld, ikke publicerer det for Kreti og Pleti, men fortsætter i Haab om senere at kunne dække Tabene, og dette skete saa vidt mig bekendt ogsaa, idet der efterhaanden blev henlagt saa meget, at dette Tab fra det første Aar paa denne Maade blev dækket.

Hele denne Affære var imidlertid ikke blot af privatøkonomisk Art. Smøreksportforeningen var for det første et halvt offentligt Foretagende, en Andelsforretning, men dernæst fik den store politiske Følger, idet den medførte en politisk Tvekamp imellem Dønnergaard og Højesteretssagfører Alberti. Der er ingen Tvivl om, at